
Dobyli svět

Ema Destinnová (1878—1930)

Pouhých pět desetiletí prožila Ema Destinnová na největším jevišti, kterému říkáme svět. A prožila život plný zvrátů, odchodů a návratů. Díky skutečnosti, že její hlas už byl zaznamenán na desky, neodešla beze stopy. Její nahrávky se těší zájmu sběratelů, nicméně i ony ztratily po čase na ceně a zůstávají jako dokument doby. Čas je neúprosný a vždy nahrazuje někdejší idoly těmi novými. Zákon proměny platil v minulosti a platí i dnes.

PŘIPRAVIL: JIŘÍ HLAVÁČ

Měli jsme víc pěvců, jejichž kariéra přerostla domácí prostředí – Karel Burian, Klementina Kalašová, Tereza Stolzová. Tu ovšem scenárista italského televizního seriálu o Giuseppe Verdiem považoval za Němku. Pokusím se osvětlit, proč se Ema Destinnová neztratila ani v přesile nových generací a obdiv vyvolává neustále.

Tato skvělá představitelka Libuše, Milady, Mařenky i Fibichovy Šárky, kterou bohužel zpívala jen jednou, protože i tu by posunula na úroveň smetanovských heroin, se proslavila nejen doma, ale i na jevišti Dvorní opery v Berlíně. V roce 1906 tam například byla první Salome v opeře Richarda Strausse. Dostávala nejvýraznější role a vedle krásného hlasu a skvělé pěvecké techniky nabízela, na rozdíl od většiny svých vrstevníků, i nezvyklé herecké ztvárnění. Měla smysl pro literaturu a činoherní výraz, sama několik her napsala, a některé byly dokonce uváděny. Destinnová byla výsostnou zpěvačkou a sugestivní herečkou. Tuto pozici, kterou získala obdiv německých autorů, dirigentů i kritiků, obhájila i v Londýně, Paříži, Miláně a později v New Yorku. Stala se oblíbenou partnerkou nejslavnějšího tenoristy své doby Enrica Carusa. Skladatel Giacomo Puccini, který ji obdivoval v Tosce a Madam Butterfly, pro ni napsal hlavní ženskou roli v opeře Dívče ze zlatého

Západu. Vysoce ji ocenil i dirigent Arturo Toscanini. Oba pánové projevovali svoji náklonnost nejen uměleckými postoji a přízní, ale i kavalírstvím úspěšných mužů vůči půvabné ženě.

Když uvažujeme o její umělecké dráze, musíme obdivovat a ctít dvě vzácné vlastnosti – vůli a charakter.

Odmítli ji v pražském Národním divadle při vstupní audienci, v Drážďanech se vyjádřili, že je nemuzikální, v berlínském Theater des Westens se uchýtila až při čtvrtém pokusu. Kdo by takovéto zvraty osudu vydržel? Takto obtížně začínal málokdo. Ema Kittlová (umělecké jméno si vzala po své učitelce zpěvu) tyto perné chvíle vydržela a svůj postoj k umění nikdy nezměnila. A charakter ji přivedl v roce 1916 i zpět do vlasti. Na tento neuvážený návrat doplatila ztrátou významné zahraniční kariéry. Rakouská policie ji během válečných let nepustila za hranice monarchie a Metropolitan opera v New Yorku ji po válce už nepřijala, údajně pro porušení smlouvy. Ema Destinnová byla nevšední a zajímavá osobnost. Dožívala na zámku ve Stráži nad Nežárkou, postupně přicházela o majetek, příznivce i přátele. Psala poezii a prózu, v cestovním pase měla jako povolání uvedeno: zpěvačka a spisovatelka. Život ji obdaroval i ochudil, velký svět, politika a intriky ji neponížily... ☒

Foto: Wikipedie